

Jeles nap a kisvárosban

Felavatták a szeredai inkubátorházat

Sokan voltak kíváncsiak az új intézmény megnyitására

Fotó: Gligor Róbert László

Csütörtökön délután népes érdeklődő közönség előtt adták át a nyárádszeredai vállalkozói inkubátorházat, és ezúttal hivatalosan is megnyitották a Nyárádmente Fesztivál idei kiadását. Az új intézmény az egykori magyar királyi járásbíróház épületében, a város legpatinásabb ingatlanjában kapott helyet.

„Öröm és büszkeség, hogy átadhatjuk a rég megálmodott és sokat dédelgetett tervet, a vállalkozói inkubátorházat” – így kezdte beszédét Tóth Sándor, Nyárádszereda polgármestere, aki nem hallgatta el, hogy hosszú és rögös út vezetett ideig, és voltak olyan pillanatok, anyagi, tervezési, kivitelezési kérdések a projekt során, amelyeket csak munkatársai segítségével tudott megoldani.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Sok katedra üresen maradt

Augusztus 1-jén 99 pedagógus talált meghatározatlan időre szóló, végleges állást Maros megyébe azon a nyilvános ülésen, amelyen az elért eredmények függvényében választhattak a meghirdetett üres katedrák közül.

2.

Lohinszky Loránd, a Mester

Mesternek nevezzük azt, akinek tudása meghaladja a hétköznapit. Ha pedig a mester ad nekünk a tudásából, akkor utána joggal hívhatjuk mesterünknek. Nem?

3.

Autóbusz Kufsteinba

Félszáz szabadvers két szonett között. Pontosabban: egy keretként szolgáló, szabott terjedelmű költeménypár és ötven, látszólag szabadon csapongó, hosszabb lírai szöveg szervezőleg egymásba a leleményesen felépített kötet százhusz oldalán.

4.

Arcok a múltból

Elkoptott, elmosódott, megviselt fotók, kedvelt, szeretett személyekre, feledésbe merülő eseményekre, fontos helyekre, tárgyakra emlékeztetve vezetnek az eltűnt idő nyomába. Ezért is öröm a felfedezésük.

5.

Átjárós kifutó a dámszarvasoknál

Augusztus 4-én, vasárnap 12 órakor a Marosvásárhelyi Állatkert újabb izgalmas látványossággal bővül: megnyitják a negyedik átjárós kifutót, amely ezúttal a dámszarvasok életterébe enged betekintést.

7.

**50% kedvezmény
nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig!**

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

GIZIKE

AUGUSZTUS

3., szombat

A Nap kel
6 óra 6 perckor,
lenyugszik
20 óra 50 perckor.
Az év 216. napja,
hátravan 150 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony, zivataros
Hőmérséklet:
max. 30 °C
min. 15 °C

Isten éltesse!

Ma HERMINA és LÍDIA, holnap DOMONKOS, DOMINIKA napja.

DOMONKOS: a latin Dominius férfinév magyar változata. Jelentése: az Úrhoz tartozó, Istennek szentelt. Női párja a DOMINIKA.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2024. augusztus 2.

1 EUR	4,9753
1 USD	4,5995
100 HUF	1,2542
1 g ARANY	364,2304

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Sok katedra üresen maradt

Antal Levente főtanfelügyelő-helyettes

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Augusztus 1-jén 99 pedagógus talált meghatározatlan időre szóló, végleges állást Maros megyében azon a nyilvános ülésen, amelyen az elért eredmények függvényében választhattak a meghirdetett üres katedrák közül.

Bodolai Gyöngyi

Az ülés a megszabott program szerint nagy izgalomban, de jó hangulatban zajlott. Amint Antal Levente főtanfelügyelő-helyettes érdeklődésünkre elmondta, 217 (182 egész katedra és 35 részleges) meghatározatlan időre szóló (végleges) katedrát hirdettek meg, ebből 136-ot városban és 46-ot falun. A megyeközpontban 86 üres állás volt.

A legjobb eredményt (9,9) elért két pedagógus közül a román tagozatra pályázó óvónő marosvásárhelyi, a testnevelés szakos tanárok közt az első segesvári állást választott.

Ahogy az elmúlt években is történt, sok katedra üresen maradt: 10 matematika, 2 informatika (TIC), 13 edző, 9 roma nyelv, 5 német tagozatos pedagógusi állás, 4 fizika, 4 kémia, 4 fizika-kémia, technikai tantárgyak.

– *Hány pedagógus nem tudott végleges helyet választani, bár az eredménye alapján jogosult lett volna?* – kérdeztük a továbbiakban.

– 228 pedagógus volt jogosult a csütörtöki nyilvános gyűlésen állásra, ebből az említett 99-en választottak meghatározatlan időre szóló állást.

– *Ezek szerint a többség helyettesítői állásra pályázhat? Mikor kerül sor erre?*

– A megmaradt állások közül augusztus 20-ával kezdődően lehet választani – válaszolta érdeklődésünkre Antal Levente főtanfelügyelő-helyettes.

Felavatták a szeredai inkubátorházat

(Folytatás az 1. oldalról)

Fejlődő, élhető várost képzeltek el eddig is, ezért elkezdtek következetesen gondolkodni, tervezni, kivitelezni, a település adottságait összehangolni a lakosság igényeivel, hozzáadva tudást, tapasztalatot, tenni akarást, és ebből mindig nagy tervek valósultak meg, de Nyárádszeredának a továbbiakban figyelnie kell a gazdasági fejlődésre, gazdasági autonómiára is. Ha egy befektetés pénzt igényel, az előbb-utóbb pénzt is termel – reméli Tóth Sándor, aki kifejtette: néhány éve, amikor az inkubátorházat tervezték, nem gondolták, hogy a város határában autópálya-leszálló lesz, és hogy ipari park létesítését is tervezik majd. A gazdaságélénkítő program egyik projektje hozza a másikat, ezért ki kell használni az autópálya által generálódó pozitív hozadékokat, és hosszú távú jövőt építeni rá. Ebben segít ez az inkubátorház is – mondta.

Az önkormányzat 2017-ben nyújtott be pályázatot inkubátorház létesítésére a központi régiófejlesztési ügynökséghez, 2018-ban kötöttek támogatási szerződést, 2019-ban pedig kivitelezési szerződést. Akkor még fele-fele lett volna a két fél anyagi hozzájárulása a 2,2 millió eurós projekthez, de a világválság, a háború, a gazdasági válság hatására ez az arány 31-69 százalékra alakult az önkormányzat „javára” – derült ki az előjáró beszédéből.

Szerepe van

Választásaink meghatároznak minket, és azt is, hogy milyen utat fogunk bejárni a következő években – jelentette ki felszólalásában Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke. Amikor a szeredaiak azt választották, hogy ezt az épületet felújítják és új rendeltetést adnak neki, akkor bebizonyították, hogy tisztelik épített örökségüket. Amikor azt választották, hogy ide a gazdasági élet szereplőit hívják meg, akkor azt bizonyították, hogy a közösség az oktatás, sport, közművelődés mellett a gazdaságot is fontosnak tartja, mert enélkül nincsenek munkahelyek, jövedelem, és a közösség nem fejlődhet. „Nekünk kötelességünk a kis települések, kisvárosok fejlesztése is, hogy ne csak a nagy urbánus központok fejlődjenek, ezért is fontos az olyan települések fejlesztése, amelyek egy adott régió mozgatórugójának számítanak, mint Nyárádszereda is” – jelentette ki a politikus.

A központi régiófejlesztési ügynökség igazgatója felemlgette, hogy Maros megye úttörő volt a gazdasági infrastruktúra-fejlesztés terén. Az olyan kisvárosok, mint Nyárádszereda, Erdőszentgyörgy, Szováta fejlesztési projektjei, amelyekkel olyan életfeltételeket teremtettek az utóbbi években, hogy az itt lakók jól érezzék magukat, de a beruházások, fejleszté-

sek is bevételeket jelentenek – hívta fel a figyelmet Simion Crețu.

A Maros Megyei Tanács elnöke olyan beruházásnak nevezte az inkubátorházat, amely nemcsak Nyárádszeredára, hanem az egész térségre pozitív hatást gyakorol. Maros megye gazdaságilag az országos lista első harmadában van, mivel nagy cégek telepedtek meg a megyében, de a kis- és közepes vállalkozások sem elhanyagolhatók. Ez utóbbiak támogatásában van nagy szerepe az inkubátorháznak, s az itt induló kisvállalkozások idővel a térség vezető gazdasági szereplőivé válhatnak – adott hangot reményének Péter Ferenc elnök.

A tettek ideje következik

Az épület bejáratai digitalizálva vannak, ennek ellenére az ünnepi felszólalásokat követően az inkubátorház felújítását végző cég vezetője, Koré József átadta az épület eredeti, ma is működő kovácsoltvas kulcsát a város polgármesterének, az pedig az új intézmény névtábláját, s vele együtt jelképesen az épületet az adminisztrátor gondjaira bízta. „Lejárt a beszédek ideje, a tettek ideje következik” – jelentette ki Fekete Árpád, aki azt is elmondta: eddig hat céggel kötöttek szerződést, amelyek beköltöztek az intézménybe, hamarosan pedig újabb három vállalkozás következik, de továbbiakat is várnak a településről és környékéről (és nem csak).

Az eseményt követően Tóth Sándor polgármester a sajtónak elmondta: céljuk, hogy 2026 decemberéig 18 új (háromévesnél nem régebbi) cég költözzön be az inkubátorházba. A legnehezebb a projekt utóélete, azaz az intézmény működtetése, de úgy véli, ezt a célszámot nem lesz nehéz teljesíteni, hiszen az építkezés még foly, amikor ők már elkezdtek a cégek toborzását és kiválasztását. A pályázatban olyan tevékenységi területeket tüntettek fel, hogy minél szélesebb gazdasági palettát tudjanak lefedni, és annyi vállalkozás jöhessen ide, amennyit megbír az intézmény.

Az előjáró hozzátette: a gazdaságélénkítő elképzelések terén az önkormányzat *de minimis* támogatási csomagot nyújt az idetelepedő cégeknek, azaz adókedvezményeket, továbbá két éves pályázatfigyeléssel, ingyenes könyveléssel, kedvezményes helybérrel és a közköltségekkel is támogatja őket – ezért is megéri idehozni az új cégek telephelyeit, logisztikáját vagy műhelyét.

Az önkormányzat államkincstári hitelt vett fel a projekt hatalmas, másfél milliárd eurós önrésznének fedezésére.

Másoknak is ajánlják

A B kategóriás műemlék épület-együttessel járásbírósnak épült, 1908-ban fejezték be, az első világháború idején katonakórházként működött, 1952–2005 között árvaház volt, azután ideiglenesen középiskolai osztályterem is voltak benne, végül a Natura 2000 adminisztráció és a Nyárádmente Kistérségi Társulás székelt ott.

Az eredetiségében lehető legjobbban megőrzött, felújított, és a mai (digitális) követelményeknek mindenben megfelelő épületben az érdeklődők megtekinthették a már beköltözött cégek irodáit. Az egyik melléképületben a helyi Jeremiás Hajnalka, a Hazsoti Creations cég alapítója működteti vállalkozását, egy kis varrodát. A cég női ruházatot és kiegészítőket, táskákat, hátizsákokat készít praktikus, tartós és környezetbarát anyagokból, de készítenek női alsóneműt is. A költözés oka az volt, hogy három év után eljött az ideje, hogy a kinőtt otthoni műhelynek más helyet keressenek. Erre tökéletes válasz volt az inkubátorház és az itt kínálkozó program – mondta el a tulajdonos. A gyönyörű helyszínen az ügyfelei is betekinthetnek a varrodába, és ő a többi céggel kapcsolatot alakított ki, ha könyvelési, jogi, marketing- vagy egyéb kérdéseik vannak, csak át kell menniük a szomszédos irodába tanácsért. Ezért azt ajánlja minden szeredai vagy környékbeli új cégnek: ha fejlődni szeretnének, költözzenek be ide.

Hétfévi kulturális program Szovátán

A Szováti Polgármesteri Hivatal által az amfiteátrumban tartandó nyári kulturális program keretében augusztus 4-én, vasárnap 19 órától a *Sirülők* néptánc-együttessel, 5-én, hétfőn *Maria Olteanu* szórakoztatja a fürdőtelep vendégeit és a helybelleket.

A vásárhelyi fociról a Marosvásárhelyi TVR-ben

Hétfőn 17.10 órától (ismétlésben kedden reggel 8.10-től) a Marosvásárhelyi TVR *Sípszó után* című sportműsorának meghívottja Csibi Attila Zoltán. Az RMDSZ megyei vezetője ezúttal a Marosvásárhely SE elnökeként lesz jelen a stúdióban. A beszélgetés témája az az „ajándék”, amelyet a felnőtt 3. ligás futballcsapat formájában a klub felajánlott a VSK-nak.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:

NAGY MIKLÓS KUND

1643. sz., 2024. augusztus 3.

Ötvenéves a Gyergyószárhegyi Művésztelep

Rangos rendezvénysorozattal tette emlékezetessé fél évszázados jubileumát a Magyar Örökség díjas művésztelep. 1974. augusztus elsején nyitotta meg kapuit első alkalommal a gyergyószárhegyi Barátság alkotótábor, amely a következő évtizedekben jelentős, nemzetközi hírű művészeti központtá nőtte ki magát. Az elmúlt napokban több érdekes kiállítás és eszmecsere, megemlékezés idézte fel a telep történetét. Július 31-én az idei művésztelepi összejevetel és közös munka záróeseményeként nyitották meg a szárhegyi kultúrház Cika-termében a MAMŰvésztelep és a Szárhegyi Jubileumi Rezidenciaprogram tárlatát. Augusztus 1-jén zajlott le a Hargita Megyei Tanács és a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ szervezte ünnepi eseménysor, amely nem csak a községet mozgatta meg, számos jeles művész és közéleti személyiség is Szárhegyre utazott, hogy elmondja méltató gondolatait. Az ott történetekre lesz még lehetőségünk visszatérni.

Az évfordulóra a megyeközpont is készült. Augusztus 2-án a Csíki Székely Múzeumban nagyszabású kiállítás nyílt meg. A tárlaton a gyergyószárhegyi művésztelep fél évszázadában készült mintegy 2500 alkotásból mutatnak be reprezentatív válogatást. Ezek a művek a múzeum öt termében láthatók több mint egy hónapig, a látvány a protokollteremben kiegészül egy intézménytörténeti kamarakiállítással. A tárlat előhírnökeként az előző napokban Csíkszereda különböző helyszínein fa- és szalmainstallációk is feltűntek. A helyiek sejtették, hogy ezek is a kortárs művészet jegyében született szárhegyi művek. Íme mutatóba egy fotó róluk a Facebookról.

Lohinszky Loránd, a Mester

Sebestyén Ába

Ha Lohinszky Lorándra gondolok, óhatatlanul a Mester szó jut az eszembe.

De mi is a Mester, kit nevezünk Mesternek? Milyen egy Mester? Mitől lesz mester a mester?

Talán a kivételes szellemi tudása által, tisztaságának ereje, szeretete és az emberiséggel való együttérzésének ereje által?

Mesternek nevezzük azt, akinek tudása meghaladja a hétköznapit. Ha pedig a mester ad nekünk a tudásából, akkor utána joggal hívhatjuk mesterünknek. Nem?

Az igazi mester mindig a nehezebb, a meredekebb, az ismeretlen, a kísérletezés útját választja az emberi természet, az emberi lélek és az önmegismerés folyamatos kutakodásában.

A mester már vitathatatlanul bizonyított a saját szakmája területén.

A mester mindig önzonos. Mindig megújulásra kész, akár a saját tanítványai révén is. Mindig új kihívásoknak teszi ki magát, ami által szüntelenül fejleszti, gazdagítja tudását.

A mester egoizmus helyett megfelelő nyitottsággal keresgél, és képes az önkritikára.

A mester számára az alázat nemcsak egy sokat hangoztatott lózung, hanem a mindennapok gyakorlatába beépített folyamatos kihívás.

Alázat a saját mestersége és mestere iránt. Alázat saját maga és tanítványai iránt, akik kíváncsian és bizalommal fordulnak hozzá segítségért, hogy a lehető legtöbbet tudják kihozni magukból. Alázat a saját alkotótársai és kollégái iránt. Alázat szűkebb és tágabb környezete iránt, hogy az élet minél szélesebb területén hasznossá tudja tenni magát, ezáltal segítve elő környezete boldogulását, lehetőleg tettekkel, nem csak szavakkal.

A mester példát mutat, és példát mutatni képes bölcs embereket nevel.

Akit mesternek nevezünk, az tulajdonképpen az idősebb testvérünk... tanítója fiatalabb testvéreinek. Testvérünk a színházcsinálásban!

Úgy gondolom, Lohinszky Loránd ezen egyetemes értékek és erények szellemében élt, tanított és alkotott!

Most engedtessek meg nekem egy személyes élménynek a rövid felidézése. Harmadéves koromban, 1995-ben (hogy, hogy nem...) megadatott nekem az a kiváltság, hogy első nagyszínpadi szerepemet Lohinszky Loránd oldalán, közvetlen partnereként játszhattam. Bornemissza Péter *Magyar Elektra* című darabja került terítékre Beke István rendezésében. Számomra hihetetlen módon rám osztották Oresztesz szerepét. Az anyámat, Klütajmnesztrát Farkas Ibolya játszotta – aki a későbbiekben szintén fontos mentorommá vált, és sokat köszönhetek neki is pályám alakulásáért illetően –, a Mester szerepét, Oresztesz tanítóját maga a mester. Hirtelen abban a helyzetben találtuk magunkat, hogy a mester és tanítványa, és ezáltal a köztük addig

megteremtődött viszony is leköltözött a Köteles utcából a Nemzeti nagyszínpadára. Csakhogy ez a viszony – és ez a lényege annak, amit mondani szeretnék – attól fogva teljesen más megvilágításba került. Nem változott meg, de mégis valahogy más aurája lett. Talán azért, mert ez alatt a közös munka alatt tapasztalhattam meg közvetlen közelről, hogy a mester mennyire mélyen és következetesen aszerint gondolkodik és dolgozik, ahogy nekünk a Kötelesben mesélt. Hogy fiatal korom és tapasztalatlanságom ellenére természetszerűen egyenlő értékű partnerének tekint, akinek fontos a véleménye. Ez alatt a sokszor verejtékes munka alatt – hiszen közös, koreografált harci botos táncunk is volt az egyik jelenetben – tapasztaltam meg a szelíd emberi törekénységét, a folyamatosan új, jobb megoldásokat kereső kíváncsiságát, a kézenfekvő, rutinos megoldásokban való kételkedését, de még a kudarcotlól való nagyon mély, őszinte emberi félelmét is. Megismertem a mesterben az embert. Talán akkor vált számomra igazán mesterré, és talán akkor fogadott ő is igazán tanítványává, hogy aztán a későbbiekben vigyázó tekintettel és jól irányzott tanácsaival folyamatosan kövesse alakuló pályámat. Köszönet érte!

Most pedig idéznék néhány – számos volt tanítványa körében gyakran felemlgetett – szellemes, olykor ironikus humoros, de mindig szeretetbe csomagolt, bohócosan lohinszkys ki-, illetve beszélést, instrukciót, szellemi útravalót.

– A Színház az a hely, ahová ha belépünk, le kell vetni a sárcipőt. Kérem, hagyják kint a sárcipőt!

– A léceket nem öt centire kell állítani, mert azt bárki átugorja!

– Tigrisszag van! – mondogatta gyakran, (Folytatás a 4. oldalon)

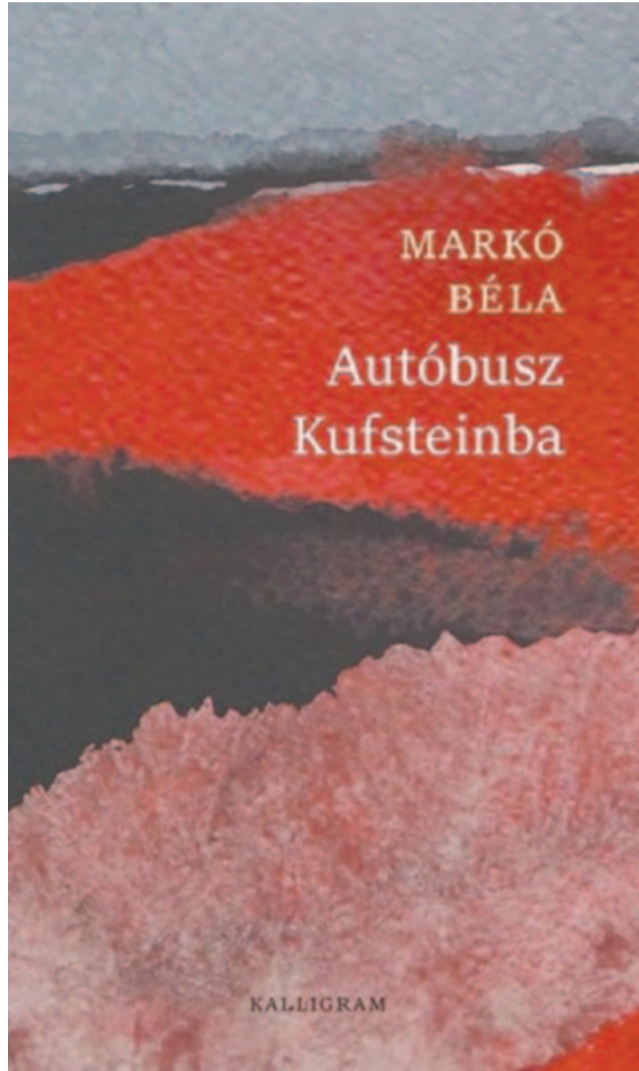

A két emlékező a marosvásárhelyi református temetőben (balról): Gáspár Attila és Sebestyén Ába

Fotó: N.M.K.

Autóbusz Kufsteinba

Markó Béla legújabb verskötetét* már többfelé bemutatták, a külsejében is tetszetős Kalligram-kiadvány a szerző jelenlétében került a sepsiszentgyörgyi, csíkszeredai, kolozsvári, debreceni ünnepi könyves rendezvények közönsége elé, nagyváradi író-olvasó találkozón is hallhatták már vallani róla a költőt. Joggal számíthatnak hasonló eseményre a marosvásárhelyi versbarátok is, az őszi könyvvásár várható időpontja viszont túlságosan távolinak tűnik, érdemes lenne korábban élni a „hazai pálya” előnyeivel. Pár nappal ezelőtt a Marosvásárhelyi Rádió is kedvet teremthetett hozzá, a Tompa Enikő szerkesztette *Litera-túra* című műsor ültette mikrofón elé a lírikust, aki saját válogatásában olvasott fel néhány költeményt a

könyvből. Mellékletünk is igyekszik napirenden lenni a kiadói újdonságokkal, ezek közt kiemelt figyelmet szentel a Markó-köteteknek is. Pár mondatba tömörítve az *Autóbusz Kufsteinba* erényeit is megpróbáljuk körvonalazni.

Félszáz szabadvers két szonett között. Pontosabban: egy keretként szolgáló, szabott terjedelmű költeménypár és ötven, látszólag szabadon csapongó, hosszabb lírai szöveg szervesül egymásba a leleményesen felépített kötet százhusz oldalán. Az *Életrajz szonettben* és a *Halálrajz szonettben* közé ékelve hat fejezetben – *Pillangóhatás*, *Tettenérés*, *Belül maradni*, *Felejtés*, *Legyező*, *Hattyúhús* – előbeszédszerű költői remeklések gyűltek egybe. Kötöttségek között a szabadság? Ilyesmire is gondolhatnánk a kiadványt lapozva. De az is nyilvánvaló, hogy a kötetlen nyelvi szárnyalásban is vannak megkötések, s a szonett szabta terjedelmi elvárások dacára is megtalálhatja a költő a maga szabadságát, ugyanakkor mindkét versforma egyaránt kihívás lehet számára. A két szonett persze azt is eszünkbe juttathatja, hogy Markó egykori beszervesülése a kötött formájú verselésbe megkönnyítette visszatérését az irodalomba, az *Életrajz szonettben* tetelesen meg is fogalmazza a folyamat menetét. „Azt hittem, elfeledtem a formát,/ pedig nem tűnt el, valahol belül/ tovább él, és mint víz alól a korlát,/ amikor kell, majd úgyis felmerül” – bizonyítja tizennégy soron át. A költői megújulás viszont egyre markánsabb váltást is hozott. A formakeresés az utóbbi években sem maradt abba, de versbeszéde mind eszköztelenebb, egyre letisztultabb, szikárságában is elegáns, az élőszó varázsát személyesebben érvényesítő hangvétellel nemesedett. A most közölt ötven lírai eszmefuttatás, illetve élményfutó is már-már azt a képzetet kelti az emberben, hogy verssé tördelt prózával találja szembe magát. Aztán ahogy előrébb és mind bennebb haladva igyekszik elmélyülni a versben, rájön, hogy minden szónak, fordulatnak megvan a maga jól meghatározott helye, ha nem úgy lenne, nem tudna maradéktalanul ráhangolódni a költőre, nem lenne képes behatolni a vers mélyrétegeibe, s a lírikus egyéni élményvilága nem dúsulna sokakat érintő, egyetemes érvényű problematikává. Miközben talán a korábrinál énközpontúbb versanyaggal találkozunk, és a könyvet végigolvasva felsejlik, hogy a költő a korábrinál gyakrabban mereng el az idő múlásán, jólesik azt is megjegyezni, mennyire nyitott továbbra is a közösségi ügyeinkre. De nyilván ami leginkább megfogja az olvasót, az a versek mindenkit behálózó, valamiképpen bűvkörükbe vonó intimitása. (N.M.K.)

*Markó Béla: *Autóbusz Kufsteinba*, Kalligram, 2024, Budapest, felelős szerkesztő: Mészáros Sándor

Markó Béla

Képes beszéd

Említettem már, évtizedekig hetente ingáztam Marosvásárhelyről Bukarestbe. Repülővel vagy vonattal is gyakran, de többnyire autóval. Akárhogy számolom, legalább ezerszer elhaladtam a fehéregyházi Petőfi-emlékmű mellett, az Ispán-kútnál, ahol utoljára látták annak idején a költőt. Ráadásul koszorúztam is sokszor július végén, amikor a halálára emlékeztünk. Politikusként, persze. Amióta ismét verset írok én is, nem hívnak ezekre a megemlékezésekre. Nem az én dolgom ébren tartani Petőfi emlékét. Vagyis nem a költők dolga. Még a végén valami oda nem illőt találunk mondani. Kitelik tőlünk. Már a barikád innenső oldaláról nézem ezt az egészet. Szabadságharc ez is. Személyes. Bár meglehetősen későn. Meg aztán szónokoltam egykor eleget. De nem panaszkodni akarok. Másról van szó. A költészetről, ami nem költészet. Csak most kell erre ráébrednem, pedig soha nem mulasztottam el menet és jövet egy pillantást vetni az egész évben koszorúkkal telerakott emlékműre. Amely mindentől függetlenül az enyém is. Kalapáccsal megrongálták a kilencvenes években. Helyre kellett állítani. Később egy ideig Bukarestben laktunk, de akkor is rendszeresen hazajártunk, és hoztuk-vittük magunkkal Balázst csecsemőkorától. Próbáltuk átadni neki a Petőfi-örökséget attól kezdve, hogy megszólalt. Látod, itt esett el Petőfi Sándor, a nagy költő. Mindig figyelmeztettük erre. Erdeklődve pillantott ő is az emlékműre. Korán kell kezdeni a tanítást. Aztán egy alkalommal rákérdeztünk. Tudod-e, hogy mi történt ezen a helyen? Felcsillant a szeme. Itt dőlt el Petőfi Sándor. Nevettünk. Képes beszéd az is, ami nem. Ki tudja, talán ezért a sok legenda. Hogy csak ledől pihenni. De az is lehet, ott az Ispán-kútnál dőlt el, hogy Petőfi Sándor tényleg Petőfi Sándor. Mint ahogy sok minden eldőlt még akkor. Petőfi Sándor kellene ahhoz, hogy végre megmagyarázza nekünk Petőfi Sándort. Vagy egy kisgyerek. Aki még érti is azt a nyelvet, amelyet mi csak nap mint nap folyékonyan beszélünk.

Lohinszky Loránd, a Mester

(Folytatás a 3. oldalról)

miután bejött az áporodott szagú osztályterembe.

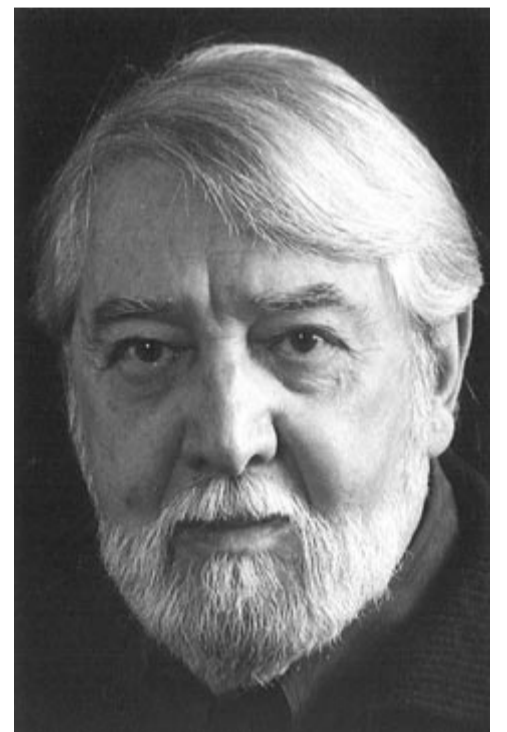
- Ne gondolkozzon, csinálja, magának az különösen káros! – mondogatta, persze szeretettel, cinkos mosollyal az arcán.
- Kezem fejére esküszöm!? Mi ez?
- Függöny mögött kérem ne trappolni! (zavarta, ha egy kicsit is meglíbbent a függöny)
- A szöveg tanulás nem művészi munka!
- Magának milyen cipője van? Hogy lehet ilyen cipővel színpadra állni? Na és a fehér zokni, az külön szerepért kiált!
- Ne kényszerítsen, hogy előjátsszam!
- Olvassanak! A jó színész olvasott!

- Aki a színpadon röhög, az dilettáns!
- Ne tegye a bőröndöt a színpad közepére, mert eltakarja magát, s nem látszik!
- Na, ha másképp nem megy, jöjjön be furcsán!
- A hosszú élet titka a délutáni alvás.
- Ne másszon rá a partnerre!
- Ne tapenyolja a partnerét!
- Ne nézze a földet! Bejön a színpadra, ne a földet nézze!
- Élvezzék a játékot! Vegyék magukra a csörgősipkát!
- Jaj, magának nincs humora!
- Maga most úgy jött be, mint egy szürke veréb!

Koszorúzás Lohinszky Loránd sírjánál... Előtte Farkas Ibolya és Béres András

- Végre megjelenik a felvételin egy magas szőke fiatalember... megfordul, az is kopasz!
 - Ne bizalmaskodjon! A néző nem kíváncsi az álbizalmaskodásra!
 - Ne akarjon szobaszínházat játszani! A hátsó sorban is kell hallják a suttozását! A néző nem azért vette meg a jegyet, hogy ne hallja, mit mond!
 - Keresse a néző tekintetét!
 - Ne haragudjon, de ez most olyan unalmas volt, kedves... ha tehetném, csináltatnék magából tízezer pasztillát, és el lennék látva életem végéig altatóval.
 - Vonuljon, mint egy díva, egy arasszal a föld felett!
 - Magáról nem tudom eldönteni, hogy hülye vagy zseni!
 - Nyerítsen bátran, úgy, ahogy a bolyaisok, amikor mennek haza az iskolából!
 - Fiacskám, mit lebegsz ott, mint virsli a hideg vízben?
 - Mi van, fiacskám, bedédéztek?
 - Minél nagyobb, híresebb művész valaki, annál inkább megengedheti magának azt a luxust, hogy szerény legyen...
 - Annyi szép más szakma van, miért kellett magának pont ezt választania?
 - Ne tegyenek ágyat a színpadra, mert ha megjelenik egy férfi és egy nő, akkor annak a végére kell járni.
 - Maga most koncentrálnak, vagy elfelejtette a szöveget?
 - Csörgősipka fel!
- Köszönet Lohinszky Lorándnak, sokunk

Lohinszky Loránd portréja

Forrás: Tompa Miklós Társulat honlapja

mesterének, akitől fontos, életre szóló dolgot tanultunk meg, köszönjük, hogy volt, van és lesz nekünk, hiszen az igazi mester akkor is a mesterünk marad, ha fizikai valójában már nincs közöttünk.

Arcok a múltból

Többnyire váratlanul bukkannak elő valamelyik komód, íróasztal vagy padlásra menekített ócska láda, papírköteg mélyéből. Elkopott, elmosódott, megviselt fotók, kedvelt, szeretett személyekre, feledésbe merülő eseményekre, fontos helyekre, tárgyakra emlékeztetve vezetnek az eltűnt idő nyomába. Hirtelen megvilágítanak valamit, visszahozzák a múlt olyan szekvenciáit, amelyek sokat jelentettek számunkra valamikor. Ezért is öröm a felfedezésük, felbukkanásuktól kezdve ismét a családi kincsestár becsben tartott értékeivé válnak. És ha lehet, feljavítva, digitalizált változatban is igyekszünk megőrizni valamennyit. Ha nyomtatott formában is hozzájuk férhetünk, az még jobb. A minap újra egy ilyen kiadvánnyal gazdagodtam. Az *Arcok a múltból* egy több mint kétszáz oldalas, többnyelvű (magyar, román, angol) impozáns fényképalbum, válogatás Szabó János fényképhagyatékából. *Gordán Edinának*, a nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár történész könyvtárosának köszönhető, aki munkaköre lelkiismeretes ellátásán túl a tudományos kutatás és ismeretterjesztés,

posan dokumentálva. Gordán Edina alapos, minden fölösleges részletezést mellőző bevezetője a lényegét, a valóban tudni érdemes közli a fotósról és képeiről, készültük körülményeiről, a helyszínekről, alanyokról, miközben minden felvétel hosszú-hosszú meséket, történeteket, történelmi, szociális eszmefuttatásokat, visszaemlékezéseket indíthat el. Nagyenyedi születésűként, akinek gyermek- és diákkora azokhoz az emberekhez és helyekhez is kötődik, akik, amik a képeken szerepelnek, ezt nyugodt lélekkel állíthatom. Az egykori jelentős székhely, magyar oktatási és kulturális, szellemi központ villan fel újra e kiváló portrék és életképek által, és persze a környék meg népe is, illetve több más honi és külföldi település, ahol Szabó János, ez az ízig-veérgig enyedi polgár hosszabb-rövidebb ideig élt. Hajlamos lennék mindenik szereplőnél, epizódnál hosszan időzni. Tömörebb leszek, ha átadom a szót az előtanulmány szerzőjének, Gordán Edinának. Külön ugyan nem említi, de a fotósnak és képanyagának Marosvásárhelyhez és több ismert személyiségéhez is köze van.

a szellemi értékmegőrzés és értékteremtés, a kulturális élet szolgálatát is szívügyének tekintti, és ideje, energiái jelentős hányadát fordítja erre. És jó érzéssel, kiváló kutatói ösztönrel fedezi fel mindig, mi az, ami feltétlenül megóvásra, felfrissítésre, a tágabb nyilvánosság figyelmére érdemes. Mint ez a könyvbe emelt fotóhagyaték is, amelynek ügyét több személynél és intézménnyel is sikerült felkaroltatnia. Ezzel bizonyára az enyészettől, netán az elkallódástól és feledéstől mentette meg Szabó János fotós örökségének egy kicsiny, de dokumentumértékű és művészi szempontból is figyelmet érdemlő hányadát. Az album 184 fekete-fehér fotót mutat be igényes, jó minőségű papíron, ala-

„Szabó János fényképhagyatékának egy kis része ma a nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtárban található. Két album őrizte meg az általa készített fotók negatívjait. Ezek néhány nagyított felvételen kívül nyomtatott formában nem jelentek meg. Emellett található még 206 családi fénykép... A válogatás segítségével betekintést nyerhetünk egy nagyenyedi fiatalember mindennapjaiba 1932 és 1939 között. További fényképei és negatívjai jelenleg magántulajdonban vannak. A negatívak digitalizálását Szócs Edgár közreműködésével az Azopan Fotóarchívum tette lehetővé... Nagyenyedi képeiből Lixandru Róbert közreműködésével egy külön honlapot hoztunk létre, ahol helyt

A könyvszerző, Gordán Edina a nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtárban, háttal N.M.K. Fotó: Néva

kapott egy családja is... Külön köszönet illeti Maxim Enikőt, aki elhozta a fényképeket és néhai Marx Ágnest, aki a könyvtárnak adományozta azokat. Nekik köszönhetően sikerült megőriznünk Nagyenyed történelmének egy kis darabját és minden érdeklődő számára elérhetővé tenni azt... Igyekeztünk olyan fényképeket kiválasztani, amelyek történelmi és információs értékük mellett tükrözik az adott kor hangulatát is. Túlsúlyba kerültek a Fehér megyéhez köthető fényképek és az egykori nagyenyedi polgárok portréi. Elsősorban családtagjait, barátait örökölte meg, de az utcai fotózás korai követőjeként is számon tarthatjuk. Szabó János fényképeinek nagy részét az 1930-as évek közepén készítette, így általuk végigkövethetjük fiatal-sága helyszíneit és a korabeli szórakozási lehetőségeket. Első fényképét 1932-ben készítette egy Bécs környéki kirándulásán.”

„Szabó János nagy természetjáró volt, még nyolcvanéves korában is a havasokat járta. Élete során számos megpróbáltatáson ment keresztül, mégsem szűnt meg bízni. Rácz Levente jellemzése alapján még 90 évesen is derűt, optimizmust sugárzott egész lényé. Személyében az utolsó nagyenyedi polgárok egyikét tisztelhetjük. 2008-ban hunyt el, 94 éves korában.”

Úgy látszik, a jó kedély, a derűlátás az igazán megszállott fotósok sajátja. Sokat mond erről az a tény, hogy Szabó János egyik legjobb ifjúkori ba-

rátja az a Marx József volt, aki később a marosvásárhelyi fotómozgalmat oly meghatározón felfuttatta. Kettejükét a későbbiekben rokon szálak is összekapcsolták. Az album egyik érdekes nagyenyedi sporttelepi felvételén az ifjú Marx József mosolyog ránk. (N.M.K.)

Egykori szurkolók a nagyenyedi sporttelepen... Jobbra lenn a fiatal Marx József

Illyés Kinga-emléktábla Bereckben

Húsz éve, 2004. július 28-án hunyt el Marosvásárhelyen Illyés Kinga színész, előadóművész, színészpédagógus. Az évfordulón szülőfalujában, a Kovászna megyei Bereckben egykori szülőháza, a mai 106-os házszámot viselő épület falán emléktáblát helyeztek el. A templomi szentmisét követően ezen a helyszínen – ahol a versek kivételes hatású tolmácsolója a világra jött 1940. december 10-én, majd gyermekéveit is töltötte – emlékeztet ünnepség záróakkordjaként leplezte le a táblát Bodó Csaba, a Gábor Áron Alapítvány elnöke, valamint a művésznő két gyermeke, Török-Illyés Orsolya és Török-Illyés Botond.

„Kis közösségünk méltán büszke nagybetűs embereire. Elérkezett az idő, hogy jelt állítsunk örök emlékként az erdélyi értelmiség kiemelkedő alakjának, a Bereckben született Illyés Kingának” – hangsúlyozta ünnepi felvezetőjében Biszak Török Tünde tanítónő.

„Illyés Kinga a versmondáshoz értett, tudta, mit kell mondani, és vitte verseken keresztül erdélyi költőink üzenetét szerte a nagyvilágba a legkisebb falusi színpadtól a világvárosok színpadáig” – mondotta Balogh András, a

helyi művelődési központ nyugalmazott igazgatója, aki korábban az általa vezetett intézményben létrehozta az Illyés Kinga-emlékszobrot, és kiadta a Thália papnője című Illyés Kinga-emlékkönyvet. – Fejet hajtunk a nagysága előtt. A szavak királynője már nincs közöttünk. Illyés Kinga, köszönjük, hogy voltál nekünk” – fogalmazott a helyi közösség nevében is Balogh András.

Az emléktáblát végül Csomós László, a berecki egyházközösség plébánosa áldotta meg.

Az eseményről tudósító Maszol.ro portál Illyés Kinga színésznő lányát is megszólaltatta. Török-Illyés Orsolya így nyilatkozott: „Azért is nagyon megható az emléktábla-avatás, mert bereckiektől jött a kezdeményezés. Szép azt látni, hogy édesanyám milyen fontos szülőfalujának... Nagyon széles az a kör, ahonnan még ma is visszahallom az édesanyám hatását, a berecki közösségtől kezdve a budapesti értelmiségiekig. Nagyon progresszív volt, amit Illyés Kinga képviselt, miközben a berecki közösség számára is erős hatása és megtartó ereje volt. Ritka az, hogy egy ember ennyiféleképpen jelen tudjon lenni”.

A berecki emléktábla leleplezése... balról: Bodó Csaba, Török-Illyés Botond és Török-Illyés Orsolya

Forrás: Facebook. Fotó: Kovács Zsolt

Kopjafa Gaál András emlékére

Gyergyóditró megbecsüli jeles fiait. Július 28-tól Gaál András festőművész emlékét is kopjafa őrzi Hargita megyei szülőfalujában. A három éve elhunyt kiváló alkotó, a fél évszázada létrehozott gyergyószárhegyi Barátság Alkotótábor egyik alapítója, a székelyföldi művészeti életet évtizedeken át meghatározó szervező egyéniség kopjafáját a község idős klubjának udvarán avatták fel bensőséges ünnepség keretében. Az eseményen jelen volt a művész családja számos barát és tisztelgő helybeli társaságában. Gaál András, akinek munkásságát Székely Ferenc művészeti író méltatta szakmailag, a műveiből még életében a faluközösségnek adományozott egy válogatást, ezek a képek a klubban állandó kiállításon tekinthetők meg.

Az emlékművet Petres Lajos nyugalmazott pedagógus faragta ki, a festőről, illetve a kopjafáról a következőket nyilatkozta: „Gyermekkorai pajtásom bölcs gondolkodású székely ember volt, amit szimbólumokkal igyekeztem megjeleníteni, a csúcson az anyaföldet szimbolizáló gömbbel, a dárdával, a régi fokos pálcák szalagdíszeivel, de ott van a szimbólumok között a feleség, a gyermekek, és az elmúlás jeleként a lefelé hajló két virág is.” (Hargita Népe)

Az ünnepségen közreműködtek a helyi cserkészek, a Ditrói Férfi Dalkör énekelt. A 2000-es évek elejétől mostanáig Puskás Tivadar-nak, Siklódy Lőrincnek és Csibi Andornak állítottak kopjafa emléket Ditróban.

A kopjafa az avatóünnepségen, mögötte a Ditrói Férfi Dalkör

Forrás: a Gaál család honlapja

Ültünk a parkban, akkor nem voltak mindenféle térfigyelő készülékek. Erdélynek ez a fertálya még nem jutott ily magas civilizációs fokra; mégis, a sötét lombkorona mintha rejtett kameraként lesné ajkunk vonaglását.

Hát beadtam, mondja remegő hangon, és átnyújt néhány kósza lapot, amelyeket ceruzával írt tele. Anyi betoldás, húzás tarkítja... Lassan, de sikerül így-úgy elolvasnom.

Feszeng közben, gyanakodva pásztázza az üres padokat... Fantomok fülelnek, beszédünket orozva.

De hát nem is beszélgetünk. Ámmogva, nagy közökkel váltogatunk szót, ha igen.

„Legfrissebb híreink. Nagybányán, április 18-án, Németh László születésnapján bensőséges ünnepség keretében az író összes műveiből álló könyvcsomagot ajándékoznak a város tizennyolc jeles magyar személyiségének.

Marosvásárhelyen június 14-én, Borsos Tamás születésnapján a várépítő főbíró Önéletírását és Memoriáléját (eredetiben és román fordításban) tizennégy, közszeretnek örvendő román és magyar közéleti személynek ajándékozza a prefektus; a polgármester pedig Bernády György-díjat nyújt át a megye három legsikeresebb polgármesterének.

Kolozsváron Kós Károly KIALTÓ SZÓ című szövegét osztogatják a Mátyás-szobor előtt, román, német változatban is.

Tordán, az író szülőházában (Köztársaság tér 14.) elég, ha magyarul szólalsz meg, ingyen adják Báró Jósika Miklós Abafi című regényét.

A Brassó megyei Apácán Bartalis János összes költeményéhez juthatnak a helybeli és környékbéli iskolások, a felnőtt lakosság között pedig Apácán Cseré János-emlékkönyvet sorsolnak ki, száz példányban.

Parajdon az Áprily-emlékházban ötvenszázalékos kedvezményvel vehetik meg az üdülők a költő életművének kritikai kiadását.

Székelyudvarhelyen Lófűrösztés elnevezéssel tartanak népünnepélyt a Nagy-Küküllőn, a legkiválóbb fűrösztők pedig Betfalván, Tompa László szülőfalujában fogathajtó bajnokságon vehetnek részt, nevezési díj nélkül.

Marosvécsen a cseresznyefesztivál napján az Erdélyi Helikon íróinak és költőinek halálába kötött hasonló könyveit kínálja az ismét újjáalakult Erdélyi Szépművészeti Céh. Minden könyv tíz lej.

Dicsőszentmártonban Sipos Domokos-emléknapot tartanak. A nevét viselő művelődési egyesület ingyen kínálja az író műveit, az iskolák könyvtárai szintén kapnak egy-egy példányt.

A Dégi-csúp alatt a polgármester személyesen ellenőrzi, hogy minden háznál meglegyen Horváth István Magyarózdai toronyaljja című rendhagyó falumonográfiája. Akinek nincs rá pénze, hosszú lejáratra kapja.

Bözödön ingyen juthat hozzá a Székely bánja legfrissebb kiadásához a látogató.

Farkaslakán minden szeptember 20-án húsz diák részesül az író Szülőföldem című könyvéből.

Szejkefűrdőn egész nyáron át kapható Orbán Balázs nagy munkája, A Székelyföld leírása, féláron.

Marosvásárhelyen felkarolták Kiskörös ez

idáig egyedülálló kezdeményezését, hogy minden gyermek, aki Magyarországon Petőfi Sándorral azonos napon született, névre szóló Petőfi-kötetet kapjon ajándékba a várostól. Vásárhelyen a nagykorúsításkor a román ifjak Eminescu-, a magyarok Petőfi-összest kapnak....”

És így tovább, mondja, mikor látja, hogy már unom. Benne van mindenki, sok-sok kitűnő ötlettel. Mit szólsz hozzá?

Hát mit szóljak. Ha már el is küldted.

El. De ha nem értesz egyet valamivel, azt azért elmondhatod.

Egyetértek. Majd elvlik. Hogy odabenn mit szólnak hozzá.

Megremeg. Odabenn vagy odafenn?

Böloni Domokos

Pamf(e)let

Ne gázolj be, végül is nincs itt semmi rendkívüli. Olvasói levél, ilyeneket más is szokott.

És hát van egy kis irodalmi zsenőszéje. A politikai spírlől nem is beszélve...

Azt mondd, politikai?

Nagy kék szemei csodálkozva nyílnak, szája széle kissé remeg, ritkás szöke bajusza rejtőszinbe csap, hártóltag: nincsen itthon a gazda.

Kacaghatnék némileg.

Ej, te mezei nyúl, mitől gázolsz be, hiszen ennyitől hajszál sem eshetik le a fejedről.

Nem, persze. Ha Isten is úgy rendelkezik. De én havonta küldök ilyeneket az újságnak. Kettőt ki is nyomtattak. Szóval ismernek. Nem gondold?

De, gondolom.

Egy nagy frászt gondolom. Zsebre vágom a papírosait. Lelkemre köti: égessem el. Nem tarthatja magánál, még megtalálnák, és akkor...

Hívom egy itálra, nem jön. Nem sikerül elcsalnom kedvenc kocsmánkba sem, pedig külön dumasarkunk van, számos odaszokott atyánkfíával.

Gergő kilép a képmezőből.

Aztán hát jött, ami jött, s lett, ami lett. Ami kellett volna, nem lett. Nem itélünk, hogy ne ítéltsünk. Kicsit mind álszentek vagyunk.

Ajhó, hajhó. Ki törődik immár a Gergőkkel. Azon mulatunk, szinte minden egyebet felejtve, hogy mikor a családban ebédre kerülne a sor, demokratikus alapon szavazunk: déli tizenkettőkor-e vagy később?

Tokánypityóka vagy krumplitokány?

Mert minden fontos és pontos lett, kimért és vitatható.

A tollforgató férfiú és a kis történetek egy időre feledésbe merülnek.

Nehezen, de lassan hazaszállingózik a kiszaladottak egyike-másika.

Persze nem felejtődik, vagy mégis? 1990 fekete márciusa.

A belügyi rettegők bátorsága visszatérőben. Fel-feltűnedeznek a szövetségzetisek korábbi kávézójában, a mi mostani, miesnap korcsománkban. Korábbi és újabb figurák, ilyenek meg olyanok.

Utóbbiak közt egykori nagylegények, le-

ványadva, annál bőszebb nosztalgiakedvvel – hiszen a mesterség át lett menekítve.

Az okosak szintet lépve dőlnek hátra. Pénz beszél, mindenikből.

Ismeretlen csávó direkt odatelepszik a mondómesterhez. Ezt halljuk:

– Kérek szépen én is egy szál cigarettát.

S előretol egy tízes bankót.

Elek apó (így becézzük magunk közt az akkor még csak élete hetedik évtizedét szaporító „öreglegényt”) fakó hangon odaszól.

– Forduljon el egy kicsit, mit lát?

– Mit kéne látnom?

– Hát ott, vagy ötméternyire, a bütüben, ott van egy pult. Lát előtte egy kedves hölgyet?

– Látok.

Nem. Dehogy. Csak... Mikor megláttam a nevemet a cikk alatt, elfogott a félelem. Nem vártam meg, hogy ha mégis... Hogy értem jöjjenek.

Hát nem az ilyen harmatos lelkeket keres-ték, te hlye.

Nem, biztosan nem... Képzeld, az a Pityu s az apósa nem kérdezősködtek, pár nap múlva már odaát találok magam. Jelenkezek egy bizonyos helyen, s a többi nem is érdekes.

Ó, hát nem, persze. Megnősültél, vállalkoztál, megtollasodtál, s most, mikor már elcsitult a vész haragja, hazajössz mint dicsekedő habakuk.

Dehogy, dehogy, ne gondold rosszat rólam. Nagyjából stimmel, hogy megnősültem, inkább csak összeálltam valakivel, mert nem volt lakhatásom.

De azon túl szinte semmi.

A nő megveretett a kanjaival, menekültem. Itt-ott vállaltam feketemunkát, ami éppen adódott.

Munkásszálláson húztam meg magam, aztán a főnök sofört keresett. Kipróbált, beváltam. Ne tudd, miféle fuvarra...

És aztán, hát sejtethed... Bujkáltam egy ideig, de végül hát haza kellett jönnöm.

Csináltak új buletint, mintha semmi sem történt volna.

Ja, ja. Ne tovább. Kazinczy bácsi erre azt szokja mondani, hogy üres fecsegőt fest az üres fecsegés.

Ezt szépen mondd, írsz még?

Néha. Te is?

Hát persze!

Koszlott borítékot kotor elő, átnyújtja. Oda kellene add a főszerkesztőnek. Ki van egészítve.

Mert már nem félek. Nincs mitől tartanom. Szerusz.

Azzal otthagytam engem Gergő.

Nézegetem az irományt a beszélgetősarokban. Megmutatnám Elek apónak, ő majd kivésézi.

Nyíltan szokta, a szerző jelenlétében. Aféle szabadegetem voltunk, már a gengváltás előtt is.

Muramista, ez a cikk oly ciki.

Ugyanis így indul: „Legfrissebb híreink. Nagybányán, április 18-án, Németh László születésnapján bensőséges ünnepség keretében az író összes műveiből álló könyvcsomagot ajándékoznak a város tizennyolc jeles magyar személyiségének. Marosvásárhelyen június 14-én, Borsos Tamás születésnapján a várépítő főbíró Önéletírását és Memoriáléját (eredetiben és román fordításban) tizennégy megbecsült, közszeretnek örvendő román és magyar közéleti személynek ajándékozza a prefektus; a polgármester pedig Bernády György-díjat nyújt át a megye három legsikeresebb polgármesterének...”

Uff, dehogy mutatom apónak.

A lap alján, kiadósan, mintha csak ácsplajbással, vastagon, s aláhúzva, nicsak: „PAMFELET”

És egy név: Kovács János.

Nem is így hívnak, te Gergő.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Átjárós kifutó a dámszarvasoknál

Augusztus 4-én, vasárnap 12 órakor a Marosvásárhelyi Állatkert újabb izgalmas látványossággal bővül: megnyitják a negyedik átjárós kifutót, amely ezúttal a dámszarvasok életterébe enged betekintést.

Jelenleg az állatkertben három másik átjárós kifutó is található: a Bennett-kenguruk és emuk közös kifutója, a kecskéké és a juhoké, valamint a makik tisztása. Ezekben a kifutókban élnek a Bennett-kenguruk, az emuk, a kecskék és juhok, illetve a makik tisztásán pávák is megtalálhatók.

Az átjárós kifutók célja, hogy egyedülálló élményt nyújtsanak a látogatóknak és az állatoknak egyaránt. Itt a látogatók lehetőséget kapnak arra, hogy közelebb kerüljenek az állatokhoz, ami segít a természetes környezet és a fajok iránti tisztelet létrejöttében. Az ilyen típusú kifutók nagy hangsúlyt fektetnek a látogatói élményre, hiszen az emberek nem csak nézelődők, hanem vendégek is egyben az állatok területén. Szeretettel várják a látogatókat, hogy részesei legyenek az új, izgalmas kalandnak az állatkertben – tájékoztatott az állatkert sajtóosztálya. (sz.)

Fotó: Marosvásárhelyi Állatkert

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

MINDENFÉLE

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószerelest vállalok. Tel. 0771-393-848. (23528-1)

VÁLLALUNK bármilyen ács munkát, tetőkészítést mindenféle anyagból, tetőjavítást, régi tető felújítást, festést, meszelést, takarítást, cserépforgatást, beázások kiküszöbölését, betonozást, kerítésjavítást. Tel. 0743-933-292. (23611-1)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Prefektúra - 0265/266-801
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.

MOZIZOM FILM KLUB

Magyar filmremek
a legjobb minőségben
az ERDÉLYTV műsorán

VASÁRNAPONKÉNT
20 ÓRÁTÓL

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

HARMONIA CORDIS¹⁹

Asociația
Harmonia Cordis
Egyesület

International Guitar Festival 6–11 aug. 2024
Festival Internațional de Chitară Târgu-Mureș
Nemzetközi Gitárfesztivál Marosvásárhely

6 AUG 2024	Palatul Culturii / Kultúrpalota Florian Babțan-Varga ^{RO} Tritonus Guitar Trio ^{HU} Cassie Martin ^{FR} Marcin Dylla ^{PL}
7 AUG 2024	Palatul Culturii / Kultúrpalota Tomasz Radziszewski ^{PL} Mateusz Kowalski ^{PL} duo Mateusz Kowalski & Tomasz Radziszewski ^{PL} Nino D'Amico ^{IT} duo Bandini-Chiacchiaretta ^{IT/AR}
8 AUG 2024	Palatul Culturii / Kultúrpalota István Ferenc Beke ^{RO} duo András Csáki & János Bálint ^{HU} chitară - gitară flaut - flauto Dávid Pavlovits ^{HU} Rovshan Mamedkuliev ^{RU}
9 AUG 2024	Cetate / Vár Roberto Fabbri trio ^{IT} Antal Pusztai Jazz Band ^{AT/RO} Cenk Erdoğan trio ^{TR}
10 AUG 2024	Cetate / Vár duo Celeste ^{RO} duo Lydie Fuerte & Juan-Manuel Cortes ^{FR} chitară - gitară percuție - ulăhangszerek Los Tres Magníficos Jerónimo Maya ^{ES} Rycardo Moreno ^{ES} Pepe Fernández ^{FR}
11 AUG 2024	Cetate / Vár Alexandr Misko ^{RU} Tommy Emmanuel, CGP ^{AU}

[f HarmoniaCordisGuitarFestival](#)

intrare liberă | ingyenes belépés

harmoniacordis.org

organizator principal | főszervező

parteneri principali | főpartnerek

coorganizator | társszervező

parteneri | partnerek

finanțatori instituționali | támogató intézmények

sponsori | támogatók

parteneri media accentuați | kiemelt médiapartnerek

parteneri media principali | fő médiapartnerek

parteneri media | médiapartnerek

NE REZERVĂM DREPTUL DE A SCHIMBA PROGRAMUL! × A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!